

KSIĘŻA NEOPREZBITERZY NA SWOICH PIERWSZYCH PARAFIACH

KS. ADAM WŁODEK WIKARIUSZ

Parafii św. Jana Chrzciciela w Jastrzębiu

Jastrząb został założony w pierwszym dziesięcioleciu rządów biskupich w Krakowie Wojciecha Jastrzębca, a ten objął to biskupstwo w 1412 r. W Jastrzębiu stał drewniany dwór biskupi, który został zbudowany przez młynarza i cieślę Marcina. Krakowski biskup Zbigniew Oleśnicki dokonał lokacji miasta, albo ją ponowił. Do 1789 r. Jastrząb stanowił własność biskupów krakowskich, a w 1869 r. decyzją carską utracił prawa miejskie .

W chwili powstania Jastrząb został włączony do parafii w pobliskich Gąsawach, gdzie znajdował się pierwotny kościół drewniany pw. Wszystkich Świętych. Kościół w Gąsawach rozebrano w 1906 r.

Oleśnicki przeniósł parafię do Jastrzębia w 1434 r. i w roku następnym postawił tam drewniany kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela, który miał poświęcić w 1435 r. On też dołączył do nowo ustanowionej parafii w Jastrzębiu sąsiednie Gąsawy z kościołem, od tej pory już filialnym. Drewniany kościół w Jastrzębiu spłonął w 1676 r. ale już w roku następnym, na miejscu spalonego, dzięki staraniom i funduszom parafian, została wybudowana nowa murowana świątynia.

Proboszczowie parafii aż do 1878 r. rezydowali przy kościele filialnym w Gąsawach, a w Jastrzębiu ich wikariusze. W 1820 r. kościół był już bardzo zniszczony, ale dopiero 1869 r. poddano go remontowi. Coraz wyraźniej była też dostrzegana potrzeba budowy nowego kościoła. Stało się to możliwe dopiero na początku XX w. Plany pod budowę kościoła sporządził architekt Jarosław Wojciechowski, a budowę rozpoczął ksiądz Antoni Kasprzycki. Gdy tylko otrzymał to probostwo zaraz, jeszcze jako Regens Konsystorza, postanowił zbudować nowy kościół. Jednak budowa taka wymagała tzw. „najwyższego zezwolenia”. Niższe rangą władze

mogły zezwolić tylko na remonty i mniejsze przeróbki. Komitet parafialny- pouczony przez proboszcza- prosił o zgodę na „przeróbkę”. Ostatecznie ze starego kościoła pozostało tylko prezbiterium i zakrystia, całość zaś świątyni miała pięciokrotnie większe rozmiary. Budowę rozpoczęto w 1909 r. Kontynuowali ją kolejni proboszczowie: ks. Leon Tarło, ks. Leon Wojciechowski i ks. Wincenty Michalski.

Obecny więc kościół składa się z prezbiterium i zakrystii pochodzących z XVII w. i dwudziestowiecznej nawy głównej z transeptem. Konsekracji kościoła dokonał bp Paweł Kubicki 25 sierpnia 1931 r. Kolejne przebudowy miały miejsce w latach czterdziestych i pięćdziesiątych XX w. staraniem ks. Piotra Figurskiego.

W kościele znajduje się malowany na desce obraz Matki Bożej Bolesnej z XVI- XVII w. Przeniesiony on został do Jastrzębia z drewnianego kościoła w Gąsawach. Obraz uważany był za cudowny, a liczne wota świadczyły o dawnym kulcie.

więcej informacji na <http://parafiajastrzab.cba.pl/>

KS. TOMASZ ORŁOWSKI WIKARIUSZ

Parafii św. App. Piotra i Andrzeja w Jedlińsku.

Jedlińsk był miastem prywatnym Mikołaja Jedlińskiego, herbu Nabrani, lokowanym na prawie magdeburskim w 1530 r. przywilejem Zygmunta I Starego. Prawa miejskie stracił w 1869 r. Właściciel ufundował w początkach XVI w. pierwotny kościół drewniany i wte-dy też powstała tu parafia katolicka. W 1561 r. kościół został zajęty przez arian, dzięki protekcji Jedlińskich. Arianie założyli tu szkołę, sprowadzając nauczycieli z Rakowa. W tym czasie katolicy uczęszczali do kościołów w Lisowie, Wsoli i Błotnicy. W 1630 r. nabył Jedlińsk Stanisław Witowski i usunął arian. Parafia katolicka została ponownie erygowana w 1637 r. przez abp. Jana Wężyka. Dziedzic Witkowski w 1645 r. ufundował murowany kościół pw. MB Szkaplerznej i św. Stanisława bp. Poświęcony on został przez abp. Macieja Łubieńskiego. Jednak już w 1655 r. został doszczętnie zniszczony przez Szwedów, a wkrótce „morowe powietrze” zupełnie miasto wyludniło. Po tych nieszczęściach założono w 1661 r. szpital dla ubogich i starców, a przy nim

kościół pw. św. Wojciecha, spełniający rolę świątyni parafialnej. Ta świątynia została zniszczona w 1809 r. i definitywnie rozebrana w 1860 r. W drugiej połowie XVIII w. gruntownie odrestaurowano kościół parafialny nadając tytuł św. Apostołów Piotra i Andrzeja, prawdopodobnie według projektu Jakuba Fontany, staraniem dziedzica Aleksandra Józefa Załuskiego i jego syna bp. krakowskiego Andrzeja Stanisława Załuskiego, który w 1753 r. kościół poświęcił. Konsekracji dokonał w 1773 r. biskup kijowski i czernichowski Józef Załuski, brat bp. Andrzeja. W latach 1976-1979 staraniem ks. Franciszka Borowskiego podjęto prace przy kościele zabezpieczając m.in. fundamenty i wieże. W latach 1994-1997 gruntownie odnowiono elewację zewnętrzną wraz z detalami architektonicznymi, a wewnątrz odnowiono zabytki i dokonano wiele przeróbek. Kościół orientowany, barokowy, fasada zachodnia posiada dwie wieże, w szczycie fasady znajduje się herb Junosza biskupa Załuskiego. Z parafii pochodził Sł. B. bp Piotr Gołębiowski, administrator diecezji sandomierskiej. 9 września 1995 r. obchodzono 350-lecie istnienia kościoła i, pod przewodnictwem kard. Józefa Glempa, modlono się przy chrzcielnicy o beatyfikację bp. P. Gołębiowskiego.

więcej informacji na <http://www.parafiajedlinsk.pl/>